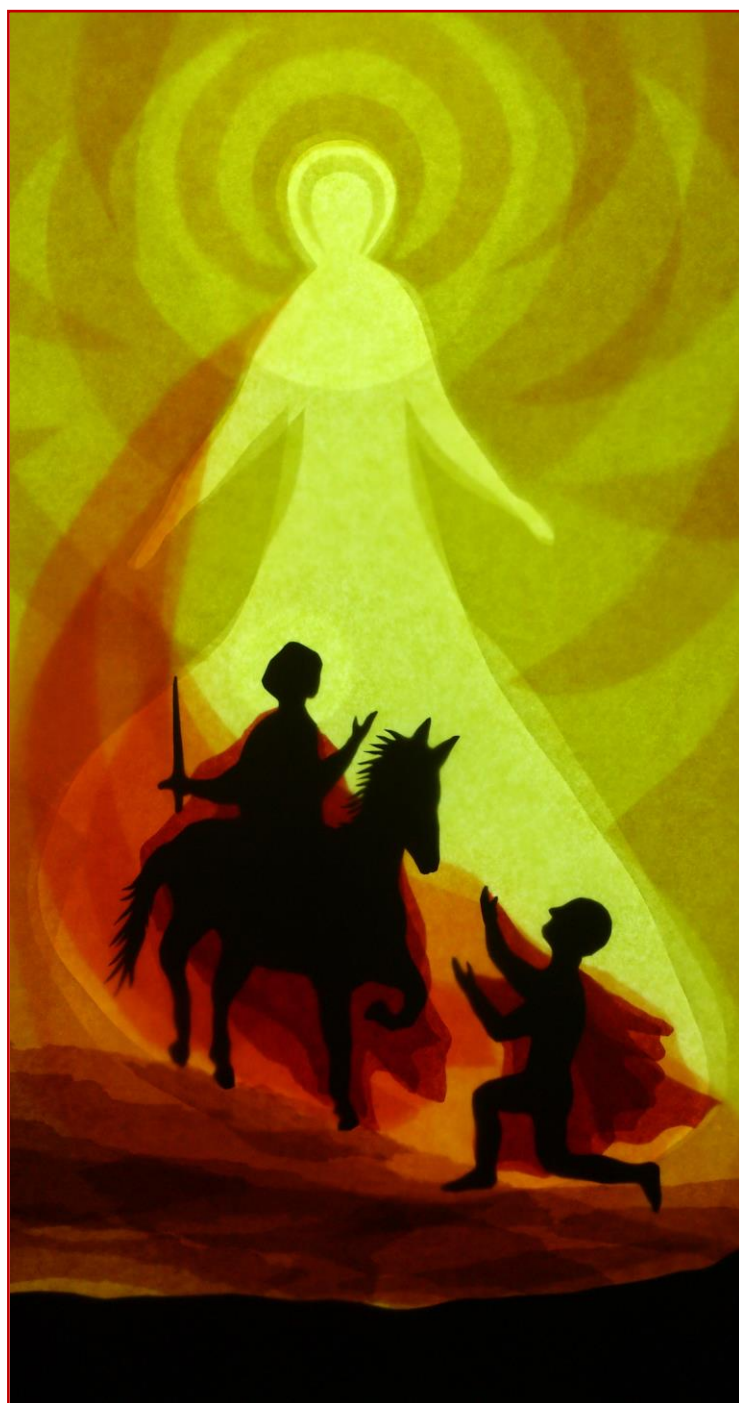

Transparant Art.nl

Sint Maarten

zondag 11 november 2018

Inhoudsopgave

Blz. 3 Begin van de grote Kersttijd

Blz. 4 Zondag 11 november Sint Maarten

Blz. 5 Recept

Blz. 6 Lantaarntjes

Blz. 7 Verder lezen

Het begin van de grote Kersttijd

Tussen het Michaëlsfeest en het kerstfeest vieren we op 11 november het Sint Maartensfeest. De grote kersttijd is hiermee begonnen en zal op 2 februari eindigen met Maria lichtmis.

In deze tijd van het jaar toont de natuur zich vaak ruw, Met regen, wind en kou. Sint Maarten laat ons in november zien dat de oogst, het licht en de warmte voor even verleden tijd zijn.

In vroegere tijden moest de oogst op 11 november binnen zijn en als dat klaar was hing de boer een knol aan de staldeur. Zo kon iedereen zien dat de oogst binnen was. De knollen werden als laatste geoogst. Het was het einde van het productiejaar. Daarmee begon ook een nieuw jaar, de pacht werd betaald, er werd nieuw dienstvolk ingehuurd en er werd feest gevierd.

Sint Maarten/Martinus was onder andere de patroonheilige van de boeren. De boerengilden droegen hun patroon het hele dorp rond uit dankbaarheid, omdat hij het hele jaar het vee en gewas tegen ziekte en ongedierte had beschermd.

November was de slachtmaand. Koeien werden geslacht en de ganzen, ook in november slachtrijs, werden ter ere van Martinus/Sint Maarten geslacht en gegeten. We kennen ze als Sint Maartensganzen. De gans is van oudsher een dankoffer voor de oogst, de Romeinen wijdden en offerden de gans aan de god Mars en hebben deze gewoonte in onze streken ingevoerd. Martinus; de man van Mars.

Sint Maarten werd geboren in Hongarije (in het jaar 316), hij was soldaat en gaf volgens de legende, op zijn weg in het schemerlicht de helft van zijn mantel aan een arm mens. Hij heeft die bedelaar gezien en schonk. Kleding werd in die tijd eindeloos versted en de soldaten moesten hun uitrusting inclusief het paard zelf van hun soldij betalen. De mantel was een erg kostbaar bezit, waar je een leven lang mee kon doen. Het was een mantel maar ook een deken,

bescherming voor het paard, een status symbool en dat wat als een schuilplaats kon dienen.

Martinus hield een deel van de mantel zelf. Je zou kunnen zeggen dat hij door te delen zichzelf gelijk maakte aan de ander.

En dan de bedelaar, hij kreeg dus een halve mantel van buitenaf, wat moet hij met een halve mantel? Zegt het verhaal dan misschien dat de ander jou niet helemaal kan omhullen? En dat omhulling zelfs ook verstikkend kan zijn. Door te delen, te schenken en te zien wat de ander echt nodig heeft, ontstaat er ruimte en krijgt de ander de kans de innerlijke kracht te voelen om uiteindelijk zelf het lief, leed en leven in eigen handen te kunnen nemen. Dienstbaarheid is de grondwaarde die hier bij past. (zie handboek Goede Zorg). Het beleven van Sint Maarten vindt plaats bij de stadspoort. Binnen de muren van een stad leefde men in een totaal andere wereld dan daarbuiten op het land. De poort vormde de grens tussen die twee werelden. Doordat Martinus vanuit zichzelf, zonder zich te laten storen door het gelach van zijn kameraden, doet wat hem op dat moment het juiste lijkt te zijn, maakt hij het mogelijk dat hij ook anderszins een 'drempel beleven' ervaart: het droomgezicht in de nacht gunt hem een blik in een wereld waar men gewoonlijk niet zomaar toegang heeft. Blijkbaar stond hij met zijn 18 jaar heel dicht bij die engelenwereld, zonder het te weten. Het beleven van de grens met de wereld van het onzichtbare, ook het overschrijden van die grens, is karakteristiek voor november. Om ons heen zien we de afstervende natuur, vele mensen hebben het moeilijk in deze sombere, mistige, troosteloze tijd van het jaar. De poort dood lijkt zo nabij. Het is dan ook niet verwonderlijk dat al heel vroeg in de christelijke kerken de herdenking van de doden juist in deze maand geplaatst werd.

Overgenomen uit Jonas, Marieke Anschutz

Op zondag 11 november vieren wij ons Sint Maartensfeest

In de ochtend; geen zondagsdienst

19:30 uur In de Pinksterzaal kijken en luisteren we naar het verhaal van Sint Maarten in de vorm van een schimmenspel.

Het schimmenspel is een toneelvoorstelling waar gebruik wordt gemaakt van schaduwen.

Uitgevoerd door bewoners en medewerkers
o.l.v. David Steenhorst en Ute Hensler.

Aansluitend drinken we samen chocolademelk in de Foyer en buiten op het terras.

21:00 uur sluiten we samen af.

Sinte Marten op een stokske en St. Martenhorentjes.

Zij herinneren ons er aan dat St.-Maarten ook de patroon is van het gehoornde vee.

Ingrediënten;

500 gr. bloem
30 gr gist
250 cl melk
10 gr zout
30 gr boter
10 gr suiker

Doe de bloem in een kom, maak een kuultje voor de lauwe melk en kruimel daar gist in.

Roer het voorzichtig door elkaar.

Voeg zout, suiker en boter toe.

Kneed alles tot het zacht en soepel is.

Laat het op een warme plaats ongeveer 15 min. rijzen.

Vorm een mannetje of een horentje en laat het daarna weer 15 min. rijzen.

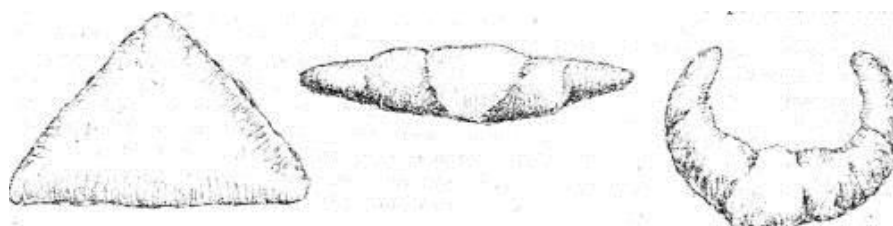
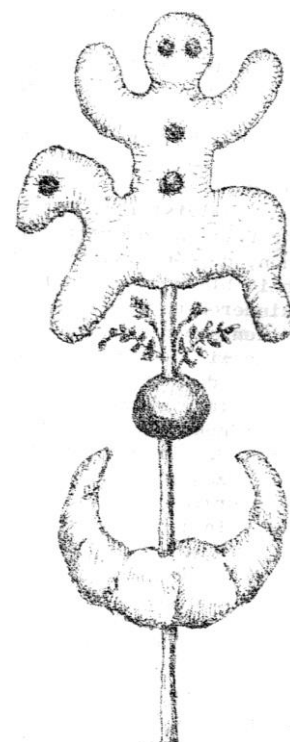
Leg het in de oven, ongeveer 10 min. op $\pm 220^{\circ}\text{C}$.

De oogjes en de knoopjes zijn van krenten.

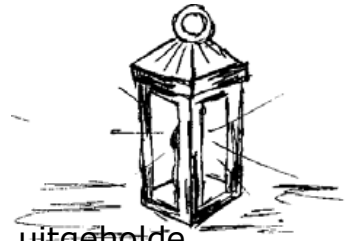
Het stokje kun je versieren met mooie herfstkleurige bladeren,

de bolletjes maak je bijv. van kastanjes die je eerst doorboort.

Voor het maken van de horentjes ga je uit van een driehoekig stukje deeg, dat je oprolt zoals in de figuurtjes staat aangegeven.

Lantaarntje maken

- Winterwortel, suikerbiet, rode biet, voederbiet evt. een uitgeholde pompoen.
- Een conservenblik met water vullen en laten bevriezen, met een spijker een figuur van gaatjes in het blik slaan.
- Een lantaarn van papier of karton met uitgeknipte figuurtjes waar zijdevloeipapier achter wordt geplakt (maak ook eens een slinger van kleine lantarentjes voor het raam).
- Een lantaarntje van hout met gefiguurzaagde tafereeltjes en beplakt met zijdevloeipapier.
- Een jampot beplakken met stukjes zijdevloeipapier.
- Een jampotje beplakken met dun uitgewreven gekleurde bijenwas
- Een lijnolielampje: maak een tekening met waskrijt op stevig papier, (of leg er herfstbladeren onder en wrijf met waskrijt over het papier, een afdruk van het blad komt in kleur op het papier), bestrijk de onderkant met lijnolie (slaolie voldoet ook) en het lantaarntje wordt transparant doorschijnend. Maak er met nietjes een koker van en zet deze over een waxinelichtje.

Handschaduwspel

Met je handen kun je schaduw dieren maken door ze op een bepaalde manier in het licht te houden.

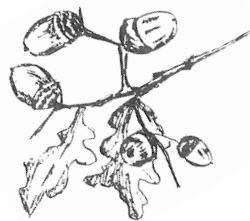
Je kunt al eenvoudige dieren met één of met twee handen uitbeelden. Op het plaatje zie je aantal voorbeelden en ook hoe je je handen moet houden om een handschaduw dier te maken.

Wat heb je nodig:

Een lichte wand of een lap stof, een lamp.

Verder lezen

Jaarfeesten (nieuw)
(achtergronden en betekenis in onze tijd)
Jaarfeesten
Sint Maarten

Fred Tak
Rudolf Steiner
A.C. Voogt

Het leven van de heilige Martinus
Sint Maarten in de kruisgang
De kleine prins
Schipper mag ik overvaren

Sulpicius Severus
A. van Hulzen
Antoine de Saint-Exupéry
Juul van der Stok

Sprookjes van Grimm:

De grafheuvel
De sterrendaalders
Wassilisa de schone

Verhalen:

Drie bruiloftgave
Martinus van Tours
De gelukkige Prins

I. Verschuren
J. Qaudflieg/ R. Fuhrman
Oscar Wilde

De verhalen van Tolstoi

Praktisch:

Lampions om zelf te knutselen
Feestelijke lantaarns en lampions
Papieren lantaarns en lampions

Sabine Kuno
Kl. Laufenberg
Cl. Hofner

Kijk ook eens op de internetsites van het Zonnejaar en Antrovista

Sint Maarten, hij toont ons het beeld van de goedheid, delen en offerbereidheid. Zien en schenken wat de ander nodig heeft. Een feest wat ons kan helpen dankbaar te zijn voor wat de natuur ons schonk en ons laat zien dat we het even zelf moeten gaan doen, samen delen, onszelf en elkaar warm houden, ons lichtje brandende houden in gure donkere dagen.

De grote Kersttijd is begonnen, vol verwachting, op weg naar het grote lichtfeest wat Kerstmis heet.

Wij wensen ieder een verwarmende Sint Maartensavond

Namens de jaarfeestengroep, Tanca Boot

